

Zvláštní pojistné podmínky pro pojištění odpovědnosti za újmy vzniklé v důsledku závažné havárie

P-540/15

OBSAH

Článek 1 Pojistné nebezpečí a rozsah pojištění	1
Článek 2 Výluky z pojištění	2
Článek 3 Povinnosti pojistníka, pojištěného a jiné oprávněné osoby a důsledky porušení povinností	3
Článek 4 Pojistná událost	3
Článek 5 Náklady právní ochrany	3
Článek 6 Plnění pojistitele	4
Článek 7 Výklad pojmů	4

Článek 1 Pojistné nebezpečí a rozsah pojištění

1) Pojištění se vztahuje na právním předpisem stanovenou povinnost pojištěného nahradit nemajetkovou újmu nebo škodu (újmu na jmění) uvedenou v dalších odstavcích tohoto článku, za předpokladu, že vznikla jinému v důsledku závažné havárie podle zákona č. 224/2015 Sb. (dále jen „**zákon o prevenci závažných havárií**“).

2) V případě újmy na životě nebo zdraví člověka poskytne pojistitel náhradu:

- nemajetkové újmy způsobené zásahem do práva poškozeného na ochranu jeho zdraví (např. bolestné, ztížení společenského uplatnění),
- duševních útrap manžela, rodiče, dítěte nebo jiné osoby blízké poškozenému v případě usmrcení nebo zvláště závažného ublížení na zdraví poškozeného,
- následné finanční škody, která vznikla jako přímý důsledek újmy na životě nebo zdraví člověka, pokud se na takovou újmu vztahuje pojištění sjednané na základě těchto pojistných podmínek (např. ztráta na výděлку, ušlý zisk, náklady léčení, náklady pohřbu).

3) V případě újmy na hmotné věci (dále jen „**věc**“) poskytne pojistitel náhradu:

- škody způsobené na věci jejím poškozením, zničením nebo ztrátou,
- následné finanční škody, která vznikla vlastníkoví věci nebo osobě oprávněně užívající věc na základě smlouvy jako přímý důsledek škody uvedené v písm. a), pokud se na škodu na takové věci vztahuje pojištění sjednané na základě těchto pojistných podmínek (např. ušlý zisk, náklady na likvidaci zničené věci, půjčovné za náhradní stroj).

4) V případě újmy na živém hospodářském zvířeti (dále jen „**zvíře**“) poskytne pojistitel náhradu:

- škody způsobené usmrcením, ztrátou nebo zraněním zvířete,
- následné finanční škody, která vznikla vlastníkoví zvířete nebo osobě oprávněně užívající zvíře na základě smlouvy jako přímý důsledek škody uvedené v písm. a), pokud se na škodu na zvířeti vztahuje pojištění sjednané na základě těchto pojistných podmínek (např. ušlý zisk); účelně vynaložené náklady spojené s péčí o zdraví zraněného zvířete se hradí tomu, kdo je vynaložil.

5) V případě újmy na životním prostředí poskytne pojistitel náhradu přiměřených nákladů (s použitím metod známých v době, kdy se začalo s opatřeními) na zamezení, odstranění, neutralizování jakéhokoliv úniku nebo šíření nebezpečné látky ve smyslu zákona o prevenci závažných havárií, ke kterému došlo nebo dochází následkem škodné události, pokud z něj bezprostředně hrozí vznik újmy na životě, zdraví nebo majetku fyzických nebo právnických osob odlišných od pojištěného, na kterou se vztahuje pojištění sjednané na základě těchto pojistných podmínek.

6) Pojištění se vztahuje i na povinnost pojištěného poskytnout:

- náhradu nákladů na hrazené služby vynaložených zdravotní pojišťovnou,
- regresní náhradu, kterou je pojištěný povinen zaplatit orgánu nemocenského pojištění v souvislosti se vznikem nároku na dávku nemocenského pojištění, pokud taková povinnost vznikla v důsledku újmy na zdraví nebo životě člověka, na kterou se vztahuje pojištění sjednané na základě těchto pojistných podmínek (bez ohledu na to, zda taková povinnost

vznikla či nevznikla v důsledku pracovního úrazu nebo nemoci z povolání, které utrpěl zaměstnanec pojištěného).

Tyto náhrady se pro účely pojištění posuzují obdobně jako náhrada újmy a platí pro ně přiměřeně podmínky pojištění odpovědnosti za újmy.

- 7) Pojištění se vztahuje také na náhradu nákladů nutných k právní ochraně pojištěného proti uplatněnému nároku na náhradu újmy, pokud se na ni vztahuje pojištění sjednané na základě těchto pojistných podmínek, a to v rozsahu vyplývajícím z čl. 5.

Článek 2 Výluky z pojištění

- 1) Pojištění se nevztahuje na povinnost pojištěného nahradit újmu způsobenou:
- a) úmyslně (včetně svévolie nebo škodolibosti);
 - b) azbestem nebo materiálem obsahujícím azbest;
 - c) zavlečením nebo rozšířením nakažlivé choroby lidí, zvířat nebo rostlin;
 - d) genetickými změnami organismů nebo geneticky modifikovanými organismy;
 - e) působením magnetických nebo elektromagnetických polí;
 - f) dotčením práva na ochranu osobnosti člověka nebo právní osobnosti právnické osoby. Pojištění se však vztahuje na povinnost pojištěného nahradit újmu způsobenou dotčením práva na ochranu života nebo zdraví v rozsahu čl. 1, jehož příčinou nebyl zásah do jiného práva na ochranu osobnosti (např. omezení osobní svobody, zásah do cti nebo důstojnosti);
 - g) prodlením se splněním smluvní povinnosti;
 - h) na věci nebo zvířeti, které pojištěný užívá neoprávněně;
 - i) dodavatelem nebo distributorem elektřiny, plynu, vody nebo tepla přerušením, omezením nebo kolísáním jejich dodávek (včetně přepětí, přetlaku apod.);
 - j) v důsledku porušení právní povinnosti nebo jiné právní skutečnosti, o kterých pojištěný v době uzavření pojistné smlouvy věděl nebo s přihlédnutím ke všem okolnostem mohl vědět;
 - k) v souvislosti s činností pojištěného, kterou vykonává neoprávněně;
 - l) osobou s nebezpečnými vlastnostmi, které se pojištěný vědomě ujal tak, že jí bez její nutné potřeby poskytl útulek nebo jí svěřil určitou činnost;
 - m) vadným výrobkem;
 - n) poškozením, zničením nebo ztrátou majetku, který je součástí přírodního nebo kulturního dědictví; změnou, poškozením nebo zničením charakteristických prvků krajiny; vyhynutím živočišného nebo rostlinného druhu;
 - o) změnou, poškozením nebo zničením přirozeného stavu nebo vlastností složek životního prostředí (např. ovzduší, povrchových a podzemních vod, hornin, půdy, fauny a flory, ekosystémů), které nejsou ve vlastnictví žádné fyzické ani právnické osoby;
 - p) na planě rostoucích rostlinách a volně žijících živočíchů;
- q) nenáhlým, pozvolným nebo postupným působením nebezpečných látek nebo běžným vlivem provozu na okolí;
- r) znečištěním životního prostředí z doby před vznikem škodné události (staré zátěže);
- s) v důsledku porušení obecně závazných norem a opatření vydaných k tomu oprávněnými orgány, pokud toto porušení bylo nebo s přihlédnutím ke všem okolnostem mohlo být známo pojištěnému, statutárnímu orgánu nebo jeho členu nebo kompetentním řídicím pracovníkům pojištěného před vznikem škodné události;
- t) v důsledku špatného technického stavu, nedostatečně nebo vadně provedené údržby, pokud tyto skutečnosti byly nebo s přihlédnutím ke všem okolnostem mohly být známy pojištěnému, statutárnímu orgánu nebo jeho členu nebo kompetentním řídicím pracovníkům pojištěného před vznikem škodné události;
- u) tak, že nemohla být zjištěna v době, kdy nastala škodná událost, neboť to tehdejší stav vědeckých a technických znalostí neumožňoval;
- v) pracovním úrazem nebo nemocí z povolání;
- w) v souvislosti s činností, při které právní předpis stanoví, že pojištění vznikne bez uzavření pojistné smlouvy na základě jiných skutečností;
- x) tak, že její úhrady lze dosáhnout z jiného pojištění pojištěného, které přímo nebo nepřímo kryje tutéž újmu, a to v rozsahu plnění z tohoto jiného pojištění.
- 2) Pojistitel neposkytne plnění za:
- a) újmu, jestliže pojištěný převzal povinnost k její náhradě v rozsahu širším, než který vyplývá z právního předpisu, včetně případů, kdy pojištěný nemůže uplatnit námitku promlčení z toho důvodu, že sjednal delší promlčecí lhůtu, než která vyplývá z právního předpisu, nebo se námitky promlčení vzdal,
 - b) práva z vadného plnění (vady, záruky) a náklady spojené s uplatněním těchto práv,
 - c) způsobenou ekologickou újmu a náklady a povinnosti s ní související, včetně preventivních,
 - d) pokuty, penále či jiné smluvní, správní nebo trestní sankce nebo jiné platby, které mají represivní, exemplární nebo preventivní charakter, bez ohledu na to, komu byly uloženy,
 - e) náhradu nemajetkové újmy v jiných případech, než jsou uvedeny v čl. 1 odst. 2),
 - f) náhradu újmy nebo práva, které byly přiznány soudem ve Spojených státech amerických nebo Kanadě nebo na základě práva Spojených států amerických nebo Kanady.
- 3) Pojistitel neuhradí újmu, jejíž náhradu je pojištěný povinen poskytnout:
- a) svému manželovi, registrovanému partnerovi, sourozenci, příbuzným v řadě přímé nebo osobám, které s ním žijí ve společné domácnosti,
 - b) svým společníkům nebo jejich manželům, registrovaným partnerům, sourozencům nebo příbuzným v řadě přímé nebo osobám, které žijí se společníkem ve společné domácnosti,
 - c) právnické osobě, se kterou je majetkově propojen.

- 4) Pojištění se nevztahuje na subjekty, objekty, zařízení, činnosti a nebezpečí (a v jejich důsledku vzniklé újmy), na které se nevztahuje zákon o prevenci závažných havárií (např. § 1 odst. 3 zákona o prevenci závažných havárií).
- 5) Na pojištění se mohou vztahovat ještě další vyluky uvedené v pojistné smlouvě, jiných ustanoveních těchto pojistných podmínek, jiných pojistných podmínkách vztahujících se ke sjednanému pojištění nebo vyplývající z právních předpisů.

Článek 3 Povinnosti pojistníka, pojištěného a jiné oprávněné osoby a důsledky porušení povinností

- 1) Nastane-li škodná událost, má pojištěný zejména následující povinnosti:
 - a) oznámit pojistiteli, že nastala škodná událost, do 2 pracovních dnů od jejího vzniku, přičemž údaje obsažené v tomto oznámení musí být minimálně v rozsahu stanoveném pro hlášení o vzniku závažné havárie ve smyslu § 36 zákona o prevenci závažných havárií;
 - b) bez zbytečného odkladu oznámit pojistiteli, že poškozený uplatnil proti němu právo na náhradu újmy, a vyjádřit se ke své povinnosti nahradit vzniklou újmu, k požadované náhradě újmy a její výši;
 - c) bez zbytečného odkladu oznámit pojistiteli, že v souvislosti se škodnou událostí bylo proti němu nebo jeho zaměstnanců, společníkovi, členovi, statutárnímu orgánu nebo členovi statutárního nebo kontrolního orgánu zahájeno řízení před orgánem veřejné moci (zejména občanskoprávní nebo trestní soudní řízení, přestupkové nebo jiné správní řízení) nebo rozhodčí řízení, a informovat o průběhu a výsledcích řízení;
 - d) nesmí bez souhlasu pojistitele uhradit ani se zavázat k úhradě promlčené pohledávky nebo její části;
 - e) nesmí bez souhlasu pojistitele zcela nebo zčásti uspokojit (v penězích nebo uvedením do předešlého stavu) ani uznat či jinak smírně vyřešit nárok na náhradu újmy, který byl proti němu uplatněn.
- 2) Pojištěný má v řízení o náhradě újmy vedeném proti němu zejména následující povinnosti:
 - a) postupovat v souladu s pokyny pojistitele,
 - b) nesmí bez souhlasu pojistitele uzavřít soudní smír nebo se jinak smírně vyrovnat,
 - c) vznést námitku promlčení,
 - d) podat opravný prostředek, včetně odporu, pokud se s pojistitelem nedohodne jinak,
 - e) postupovat tak, aby nezavdal příčinu k vydání rozsudku pro zmeškání nebo pro uznání.
- 3) Pojistitel není povinen plnit, jestliže pojištěný porušil některou z povinností uvedených v odst. 1) písm. a) a d) a v odst. 2) písm. b) až e).
- 4) Jestliže pojistník, pojištěný nebo jiná oprávněná osoba porušila některou z povinností, jejíž porušení zakládá právo pojistitele odstoupit od pojistné smlouvy, neplnit či snížit pojistné plnění, a pojistitel přesto (byť i jen

částečně) plnil, má pojistitel právo požadovat po této osobě náhradu toho, co plnil.

- 5) Jestliže pojistitel poskytl (byť i jen částečně) plnění za takovou újmu, jejíž úhrady by bylo možné dosáhnout i z jiného povinného pojištění odpovědnosti za škodu (újmu), ale právo na plnění z takového jiného povinného pojištění nemůže být uplatněno, protože pojistníkem, pojištěným nebo jinou oprávněnou osobou byla porušena povinnost takové pojištění řádně sjednat nebo jej mít ve svůj prospěch řádně sjednáno nebo pojistníkem, pojištěným nebo jinou oprávněnou osobou bylo uplatnění práva na plnění z takového pojištění zmařeno, má pojistitel právo požadovat po této osobě náhradu toho, co plnil.
- 6) Další povinnosti pojistníka, pojištěného a jiné oprávněné osoby a důsledky porušení povinností mohou vyplývat z ustanovení pojistné smlouvy, jiných pojistných podmínek vztahujících se ke sjednanému pojištění a právních předpisů.

Článek 4 Pojistná událost

- 1) Pojistnou událostí je uplatnění oprávněného nároku na náhradu újmy vůči pojištěnému, pokud je s ním spojena povinnost pojistitele poskytnout pojistné plnění.
- 2) Pojistitel je povinen poskytnout pojistné plnění za předpokladu, že:
 - a) škodná událost nastala v době trvání pojištění, a současně
 - b) první projev první újmy vzniklé v důsledku této škodné události nastal v době trvání pojištění.
- 3) Více nároků na náhradu újmy vyplývajících z jedné příčiny nebo z více příčin, které spolu přímo souvisejí, se považuje za jednu pojistnou událost, a to nezávisle na počtu poškozených osob.

Článek 5 Náklady právní ochrany

- 1) Pokud pojištěný splnil všechny povinnosti uložené mu v souvislosti se vznikem škodné události pojistnou smlouvou, pojistnými podmínkami a právními předpisy, je pojistitel povinen uhradit účelně vynaložené náklady:
 - a) řízení o náhradě újmy před příslušným orgánem, pokud bylo nutné ke zjištění povinnosti pojištěného k náhradě újmy nebo její výše v souvislosti se škodnou událostí, a náklady právního zastoupení pojištěného v tomto řízení, a to ve všech stupních,
 - b) na obhajobu v trestním řízení (v přípravném řízení i v řízení před soudem ve všech stupních) vedeném proti pojištěnému v souvislosti se škodnou událostí, pokud se k tomu písemně zavázal,
 - c) mimosoudního projednávání nároku poškozeného na náhradu újmy, pokud se k tomu písemně zavázal.
- 2) Náklady právního zastoupení a obhajoby podle odst. 1), které přesahují mimosmluvní odměnu advokáta v České republice stanovenou příslušnými právními předpisy, pojistitel uhradí pouze v případě, že se k tomu písemně zavázal.

- 3) Pojistitel nehradí náklady podle odst. 1), jestliže byl pojištěný v souvislosti se škodnou událostí uznán vinným úmyslným trestným činem. Pokud již pojistitel tyto náklady uhradil, má proti pojištěnému právo na vrácení vyplacené částky.

Článek 6 Plnění pojistitele

- 1) Pojistitel poskytne pojistné plnění z jedné pojistné události maximálně do výše limitu pojistného plnění sjednaného v pojistné smlouvě.
Na úhradu všech pojistných událostí nastalých během doby trvání pojištění poskytne pojistitel pojistné plnění v souhrnu maximálně do výše limitu pojistného plnění sjednaného v pojistné smlouvě.
- 2) Pro specifický rozsah pojištění (zejména připojištění) lze v rámci limitu pojistného plnění sjednat zvláštní limit pojistného plnění (dále jen „**sublimit**“).
Pojistitel poskytne pojistné plnění z jedné pojistné události nastalé ze specifického rozsahu pojištění maximálně do výše příslušného sublimitu.
Na úhradu všech pojistných událostí nastalých ze specifického rozsahu pojištění během doby trvání pojištění poskytne pojistitel pojistné plnění v souhrnu maximálně do výše příslušného sublimitu.
- 3) Výše úhrady nákladů právní ochrany podle čl. 5 spolu s poskytnutým pojistným plněním z jedné pojistné události může dosáhnout maximálně výše limitu pojistného plnění uvedeného v pojistné smlouvě, resp. výše sublimitu sjednaného pro příslušný specifický rozsah pojištění, pokud pojistná událost nastala výlučně z takového specifického rozsahu pojištění.
- 4) Limit pojistného plnění a sublimity, zahrnující i úhradu nákladů právní ochrany podle čl. 5, zvolil pojistník se znalostí povinností stanovených v § 33 zákona o prevenci závažných havárií a po zvážení a s vědomím všech rizik spojených s činností nebo vztahem, pro které je pojištění sjednáno.
- 5) Je-li šetření pojistitele závislé na výsledku řízení před orgánem veřejné moci (zejména občanskoprávního nebo trestního soudního řízení, přestupkového nebo jiného správního řízení) nebo rozhodčího řízení, nemůže být bez něj ukončeno. Pojistitel v takovém případě není do doby, kdy je mu doručeno pravomocné rozhodnutí tohoto orgánu, v prodlení s poskytnutím pojistného plnění ani zálohy na pojistné plnění.
- 6) Pokud se k jedné pojistné události vztahuje více spoluúčastí, odečte se od celkové výše pojistného plnění pouze ta spoluúčast, která je z nich nejvyšší.

Článek 7 Výklad pojmů

- 1) **Odpovědností za újmu** se rozumí z právních předpisů vyplývající povinnost nahradit újmu.
- 2) **Osobami žijícími ve společné domácnosti** se rozumí fyzické osoby, které spolu trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby.

- 3) **Poškozením věci** se rozumí změna stavu věci, kterou je objektivně možné odstranit ekonomicky účelnou opravou, nebo změna stavu věci, kterou objektivně nelze odstranit ekonomicky účelnou opravou, přesto však je věc použitelná k původnímu účelu.
- 4) **Právníkou osobou, se kterou je pojištěný majetkově propojen**, se rozumí:
 - a) právnická osoba, ve které má pojištěný větší než 50% majetkovou účast,
 - b) právnická osoba, která má v pojištěném větší než 50% majetkovou účast,
 - c) právnická osoba, ve které má větší než 50% majetkovou účast subjekt, který má větší než 50% majetkovou účast zároveň v pojištěném.
- 5) **Společníkem** se rozumí společník obchodní společnosti, který je zapsán v obchodním nebo jiném veřejném rejstříku.
- 6) **Škodnou událostí** se rozumí náhlá, nahodilá, mimořádná, částečně nebo zcela neovladatelná, časově a prostorově ohraničená událost (například závažný únik, požár nebo výbuch), která vznikla v souvislosti s užíváním objektu nebo zařízení (ve smyslu zákona o prevenci závažných havárií) pojištěným, jež se nachází na místě pojištění uvedeném v pojistné smlouvě, a která by mohla být důvodem vzniku práva na pojistné plnění.
- 7) **Užíváním věci** se rozumí stav, kdy pojištěný má věc ve své dispozici a může využívat její užitečné vlastnosti, a to i formou braní jejich plodů a užitků (požívání věci).
- 8) **Věcí** se rozumí věc hmotná. Ujednání vztahující se na věci se na zvíře použijí obdobně, a to v rozsahu, ve kterém to neodporuje jeho povaze.
- 9) **Znečištěním životního prostředí** se rozumí poškození životního prostředí či jeho složek (např. kontaminace půdy, hornin, ovzduší, povrchových a podzemních vod, živých organismů – flóry a fauny). Za újmu způsobenou znečištěním životního prostředí se považuje i následná újma, která vznikla v příčinné souvislosti se znečištěním životního prostředí (např. úhyn ryb a zvířat v důsledku kontaminace vod, zničení rostlin v důsledku kontaminace půdy, ušlý zisk). Kontaminací se rozumí zamoření, znečištění či jiné zhoršení jakosti, bonity nebo kvality jednotlivých složek životního prostředí.
- 10) **Zničením věci** se rozumí změna stavu věci, kterou objektivně není možné odstranit ekonomicky účelnou opravou a pro kterou věc již nelze dále používat k původnímu účelu.
- 11) **Ztrátou věci** se rozumí stav, kdy poškozený ztratil nezávisle na své vůli možnost s věcí nakládat.